

Dziennik praktyki aptecznej technika farmaceutycznego

Nakładem
Okręgowej Izby Aptekarskiej w Warszawie
Warszawa 2011

PROGRAM PRAKTYKI TECHNIKA FARMACEUTYCZNEGO

Program praktyki obejmuje:

1. Prace przy sporządzaniu leków recepturowych, przez okres 8-12 miesięcy, a w szczególności:
  - 1) przygotowywanie stanowiska recepturowego - w tym stanowiska do pracy w warunkach aseptycznych,
  - 2) techniki sporządzania różnych postaci i form produktów leczniczych (z wyłączeniem produktów bardzo silnie działających, zawierających w swoim składzie substancję bardzo silnie działającą, środek odurzający lub substancję psychotropową):
    - a) recepturowych,
    - b) galenowych,
  - 3) zasady kontroli leku recepturowego.
2. Prace przy ekspedycji preparatów leczniczych i wyrobów medycznych oraz wykonywanie innych czynności przez okres 12-16 miesięcy, a w szczególności:
  - 1) zasady rozmieszczania i przechowywania produktów leczniczych i wyrobów medycznych,
  - 2) zasady wydawania produktów leczniczych,
  - 3) stosowanie nowych technik informatycznych do ewidencjonowania oraz wydawania produktów leczniczych i wyrobów medycznych,
  - 4) praktyczne wdrożenie zasad Dobrej Praktyki Aptecznej.
3. Etyczne, prawne i organizacyjne zasady wykonywania zawodu technika farmaceutycznego obejmujące w szczególności:
  - 1) podstawy wiedzy w zakresie:
    - a) przepisów prawa farmaceutycznego, w tym organizacji i uprawnień Inspekcji Farmaceutycznej oraz samorządu zawodowego,
    - b) przepisów regulujących gospodarkę produktami leczniczymi i wyrobami medycznymi, w tym:
      - zasady rotacji leków oraz kontrolę terminu ważności,
      - zasady zaopatrywania apteki w produkty lecznicze i wyroby medyczne,
    - c) Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej,
    - d) uprawnień i obowiązków pracowników apteki wykonujących czynności fachowe,
    - e) bezpieczeństwa i higieny pracy oraz regulaminu pracy,
  - 2) doskonalenie umiejętności praktycznego korzystania z literatury fachowej oraz innych źródeł informacji o produkcie leczniczym.

.....
Imiona i nazwisko praktykanta

.....
Data wydania, numer dyplomu oraz nazwa i siedziba szkoły, która wydała dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu technika farmaceutycznego

Miejsce odbywania praktyki

Nazwa i adres apteki

Data rozpoczęcia / zakończenia praktyki

1. .... / .....

2. .... / .....

3. .... / .....

4. .... / .....

Imię i nazwisko opiekuna praktyki

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

.....
Data i podpis kierownika apteki
wydającego „Dziennik”

Nazwa apteki, w której praktykant wykonuje zajęcia praktyczne	Opis wykonywanych czynności	Ocena realizacji i podpis farmaceutów nadzorujących ich wykonanie ¹⁾

¹⁾ Należy uwzględnić przepis § 7 ust. 4 rozporządzenia

Nazwa apteki, w której praktykant wykonuje zajęcia praktyczne	Opis wykonywanych czynności	Ocena realizacji i podpis farmaceutów nadzorujących ich wykonanie ¹⁾

¹⁾ Należy uwzględnić przepis § 7 ust. 4 rozporządzenia

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 17 lipca 2002 r.

w sprawie odbywania praktyki w aptece przez technika farmaceutycznego.

(Dz.U. Nr 126, poz. 1082 i z 2005 r. Nr 122, poz. 1032)

Na podstawie art. 91 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. Nr 126, poz. 1381 i z 2002 r. Nr 113, poz. 984) zarządza się, co następuje:

§ 1

Rozporządzenie określa program praktyki w aptece oraz sposób i tryb jej odbywania przez technika farmaceutycznego.

§ 2

1. Praktyka technika farmaceutycznego w aptece, zwana dalej „praktyką”, obejmuje pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie czynności fachowych, w szczególności polegających na sporządzaniu, wytwarzaniu i wydawaniu produktów leczniczych i wyrobów medycznych.

2. Program praktyki technika farmaceutycznego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3

1. **Technik farmaceutyczny, zwany dalej „praktykantem”, odbywa praktykę na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub na czas określony w celu odbycia praktyki.**

2. Czas trwania praktyki określony w art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne, zwanej dalej „ustawą”, ulega przedłużeniu w przypadku:

- 1) pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy,
- 2) nieprzerwanej niezdolności do pracy, o której mowa w art. 92 § 1 Kodeksu pracy, przez okres dłuższy niż 14 dni,
- 3) urlopu macierzyńskiego,
- 4) powołania po zakończeniu nauki do odbycia przeszkolenia wojskowego,
- 5) urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż o rok,
- 6) urlopu bezpłatnego, nie dłużej jednak niż o 3 miesiące,
- 7) niezrealizowania programu praktyki w związku z ciążą odbywającej praktykę lub sprawowania opieki nad dzieckiem do lat 4.

Nazwa apteki, w której praktykant wykonuje zajęcia praktyczne	Opis wykonywanych czynności	Ocena realizacji i podpis farmaceutów nadzorujących ich wykonanie ^{*)}

^{*)} Należy uwzględnić przepis § 7 ust. 4 rozporządzenia

3. Przedłużenie czasu trwania praktyki, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, obejmuje okres do pełnego wymiaru czasu pracy.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2-7, przedłużenie czasu trwania praktyki następuje na okres realizacji tej jej części, która nie została zrealizowana w czasie, o którym mowa w art. 91 ust. 1 ustawy.

5. Okres odbywania stażu lub przygotowania zawodowego przez technika farmaceutycznego, który otrzymał skierowanie starosty na podstawie art. 53 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 94, poz. 788), może być wliczony do okresu praktyki.

§ 4

1. Praktykę odbywa się w aptece zapewniającej świadczenie usług farmaceutycznych, co najmniej w zakresie, o którym mowa w art. 86 ust. 2 ustawy.
2. Dopuszcza się możliwość odbywania praktyki w innej aptece, pod warunkiem umożliwienia praktykantowi odbycia części zajęć praktycznych w aptece zapewniającej świadczenie usług farmaceutycznych, co najmniej w zakresie określonym w art. 86 ust. 2 ustawy.

3. Jeżeli praktyka nie może być kontynuowana w aptece, w której praktykant odbywa praktykę, dopuszcza się odbywanie dalszej części praktyki w innej aptece, pod warunkiem, że zmiana ta umożliwi pełną realizację programu praktyki.

4. (uchylony).

5. (uchylony).

§ 5

1. Praktyką kieruje kierownik apteki, w której praktykant odbywa aktualnie praktykę, lub wyznaczony przez kierownika tej apteki farmaceuta, zwany dalej „opiekunem”. Opiekun może kierować jednocześnie praktyką powyższej dwóch praktykantów.

2. Do obowiązków opiekuna należy:

- 1) sporządzanie planu i harmonogramu zajęć praktycznych i nadzór nad ich wykonaniem,
- 2) prowadzenie zajęć praktycznych w aptece,
- 3) **pisemne stwierdzenie zrealizowania przez praktykanta całości programu praktyki.**

§ 6

Praktykant może samodzielnie wykonywać czynności pomocnicze przy sporządzaniu, wytwarzaniu, wydawaniu produktów leczniczych i wyrobów medycznych, z wyłączeniem produktów leczniczych, o których mowa w art. 91 ust. 1 ustawy, i preparatów leczniczych będących:

- 1) lekami do żywienia pozajelitowego,
- 2) lekami do żywienia dojelitowego,
- 3) lekami w dawkach dziennych, w tym lekami cyflostатыcznymi,
- 4) płynami infuzyjnymi,
- 5) roztworami do hemodializy i dializy dootrzewnowej.

§ 7

1. Praktykant prowadzi „Dziennik praktyki aptecznej technika farmaceutycznego”, zwany dalej „dziennikiem”, w którym odnotowuje wykonywane zajęcia praktyczne.

2. Dziennik posiada formę książkową z ponumerowanymi kolejno stronami.

3. Na pierwszej stronie dziennika umieszcza się imię i nazwisko praktykanta, nazwę apteki, w której praktykant rozpoczyna praktykę, datę wydania oraz numer dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu technika farmaceutycznego, a także datę rozpoczęcia praktyki oraz imię i nazwisko opiekuna praktyki; na poszczególnych stronach dziennika należy umieścić nazwę apteki, w której praktykant wykonuje zajęcia praktyczne, ich opis oraz ocenę osoby nadzorującej wykonywanie tych zajęć.

4. Jeżeli wpisy w dzienniku dotyczą czynności wykonywanych pod nadzorem innej osoby niż opiekun, wymagają, oprócz potwierdzenia przez osobę nadzorującą zajęcia, dodatkowo potwierdzenia przez opiekuna.

5. Jeżeli praktyka odbywana jest w różnych aptekach bądź podczas jej odbywania występują przerwy, opiekun potwierdza te fakty w dzienniku, z uwzględnieniem dat rozpoczęcia i zakończenia okresu ich trwania.

§ 8

1. Zaświadczenie o odbyciu praktyki wydaje kierownik apteki, w której praktykant zakończył realizację całości programu praktyki.

2. Podstawą do wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, są wpisy w dzienniku oraz pisemne stwierdzenie przez opiekuna zrealizowania całości programu praktyki.

3. Wzór zaświadczenia o odbyciu praktyki stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 9

(uchylony).

§ 10

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2002 r.

PROGRAM PRAKTYKI TECHNIKA FARMACEUTYCZNEGO

Program praktyki obejmuje:

1. Prace przy sporządzaniu leków recepturowych, przez okres 8-12 miesięcy, a w szczególności:
  - 1) przygotowywanie stanowiska recepturowego - w tym stanowiska do pracy w warunkach aseptycznych,
  - 2) techniki sporządzania różnych postaci i form produktów leczniczych (z wyłączeniem produktów bardzo silnie działających, zawierających w swoim składzie substancję bardzo silnie działającą, środek odurzający lub substancję psychotropową):
    - a) recepturowych,
    - b) galenowych,
  - 3) zasady kontroli leku recepturowego.
2. Prace przy ekspedycji preparatów leczniczych i wyrobów medycznych oraz wykonywanie innych czynności przez okres 12-16 miesięcy, a w szczególności:
  - 1) zasady rozmieszczania i przechowywania produktów leczniczych i wyrobów medycznych,
  - 2) zasady wydawania produktów leczniczych,
  - 3) stosowanie nowych technik informatycznych do ewidencjonowania oraz wydawania produktów leczniczych i wyrobów medycznych,
  - 4) praktyczne wdrożenie zasad Dobrej Praktyki Aptecznej.
3. Etyczne, prawne i organizacyjne zasady wykonywania zawodu technika farmaceutycznego obejmujące w szczególności:
  - 1) podstawy wiedzy w zakresie:
    - a) przepisów prawa farmaceutycznego, w tym organizacji i uprawnień Inspekcji Farmaceutycznej oraz samorządu zawodowego,
    - b) przepisów regulujących gospodarkę produktami leczniczymi i wyrobami medycznymi, w tym:
      - zasady rotacji leków oraz kontrolę terminu ważności,
      - zasady zaopatrywania apteki w produkty lecznicze i wyroby medyczne,
    - c) Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej,
    - d) uprawnień i obowiązków pracowników apteki wykonujących czynności fachowe,
    - e) bezpieczeństwa i higieny pracy oraz regulaminu pracy,
  - 2) doskonalenie umiejętności praktycznego korzystania z literatury fachowej oraz innych źródeł informacji o produkcie leczniczym.

WZÓR

.....
(pieczęć apteki).....
(miejscowość, data)

Lp. ....

ZAŚWIADCZENIE

o odbyciu przez technika farmaceutycznego praktyki w aptece

Zaświadcza się, że:

Pani/Pani .....
(imię i nazwisko)

posiadający(a) dyplom technika farmaceutycznego nr .....

.....
(nazwa i siedziba szkoły)

odbył(a) praktykę w aptece

w okresie:

od ..... do ..... w aptece .....

.....
(nazwa i siedziba)

od* ..... do ..... w aptece .....

.....
(nazwa i siedziba)

od ..... do ..... w aptece .....

.....
(nazwa i siedziba)

od ..... do ..... w aptece .....

.....
(nazwa i siedziba).....
(pieczęćka i podpis kierownika apteki)

* Wypełnić w przypadku, gdy praktyka odbywana była w więcej niż jednej aptece.

.....
(pieczęć apteki)

Lp. ....
(miejscowość, data)

ZAŚWIADCZENIE

o odbyciu przez technika farmaceutycznego praktyki w aptece

Zaświadcza się, że:

Pan/Pani .....
(imię i nazwisko)

posiadający(a) dyplom technika farmaceutycznego nr .....

.....
(nazwa i siedziba szkoły)

w okresie: odbył(a) praktykę w aptece

od ..... do ..... w aptece .....
(nazwa i siedziba)

od* ..... do ..... w aptece .....
(nazwa i siedziba)

od ..... do ..... w aptece .....
(nazwa i siedziba)

od ..... do ..... w aptece .....
(nazwa i siedziba)

.....
(pieczęć i podpis kierownika apteki)

* Wypełnić w przypadku, gdy praktyka odbywana była w więcej niż jednej aptece.

Nazwa apteki, w której praktykant wykonuje zajęcia praktyczne	Opis wykonywanych czynności	Ocena realizacji i podpis farmaceutów nadzorujących ich wykonanie ¹⁾

¹⁾ Należy uwzględnić przepis § 7 ust. 4 rozporządzenia

Nazwa apteki, w której praktykant wykonuje zajęcia praktyczne	Opis wykonywanych czynności	Ocena realizacji i podpis farmaceutów nadzorujących ich wykonanie ¹⁾

¹⁾ Należy uwzględnić przepis § 7 ust. 4 rozporządzenia